

Zbiór Orzeczeń

Sprawy T-435/23 i T-224/24

YL

przeciwko

Radzie Unii Europejskiej i Urzędowi Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej

Wyrok Sądu (izba pośrednia) z dnia 10 września 2025 r.

Służba publiczna – Personel tymczasowy – Decyzja zarządu EUIPO o nieprzedkładaniu Radzie propozycji przedłużenia kadencji skarżącego – Decyzja Rady o nieprzedłużeniu kadencji skarżącego – Prawo do bycia wysłuchanym – Obowiązek uzasadnienia – Oczywisty błąd w ocenie – Odpowiedzialność

1. *Skargi urzędników – Właściwość sądu Unii – Stosunek pracy łączący urzędnika z daną instytucją leżący u podstaw sporu – Nieprzedłużenie kadencji dyrektora wykonawczego Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej – Zawieszenie niektórych uprawnień przekazanych mu jako dyrektorowi wykonawczemu – Dopuszczalność [art. 270, 340 TFUE; regulamin pracowniczy urzędników, art. 90, 91; rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/1001, art. 143 ust. 1, art. 153 ust. 1 lit. h), art. 153 ust. 2, art. 158 ust. 1, 3]*

(zob. pkt 52–62, 66, 67)

2. *Skargi urzędników – Przestanki dopuszczalności – Dochowanie wymogów postępowania administracyjnego poprzedzającego wniesienie skargi (art. 270 TFUE; regulamin pracowniczy urzędników, art. 90 ust. 2, art. 91 ust. 2)*

(zob. pkt 68–76)

3. *Skargi urzędników – Akt niekorzystny – Pojęcie – Decyzja zarządu Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej o nieproponowaniu przedłużenia kadencji dyrektora wykonawczego Urzędu – Akt przygotowawczy – Wyłączenie (regulamin pracowniczy urzędników, art. 90, 91; rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/1001, art. 158 ust. 3, 4)*

(zob. pkt 83–90)

4. *Urzędnicy – Personel tymczasowy – Zatrudnienie – Nieprzedłużenie kadencji dyrektora wykonawczego Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej – Prawo zainteresowanego do bycia wysłuchanym – Zakres – Naruszenie – Konsekwencje [Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 41 ust. 2 lit. a)]*
(zob. pkt 105–123)
5. *Skargi urzędników – Akt niekorzystny – Pojęcie – Akty wywołujące wiążące skutki prawne – Decyzja o zawieszeniu przekazania dyrektorowi wykonawczemu Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej uprawnień organu powołującego – Włączenie (regulamin pracowniczy urzędników, art. 91 ust. 1)*
(zob. pkt 130–132)
6. *Skarga o stwierdzenie nieważności – Interes prawny – Pojęcie – Skarga mogąca przynieść korzyść skarżącemu – Interes, który powinien trwać do ogłoszenia orzeczenia sądowego – Zaskarżony akt, który przestał wywoływać skutki prawne wobec skarżącego – Żądania odszkodowawcze, których podstawą jest, częściowo, niezgodność z prawem zaskarżonego aktu – Zachowanie interesu prawnego (art. 263 TFUE)*
(zob. pkt 135–137)
7. *Urzędnicy – Organizacja służb – Zawieszenie przekazania dyrektorowi wykonawczemu Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej uprawnień organu powołującego – Przesłanka – Szczególne okoliczności – Uznanie przysługujące administracji jako pracodawcy – Kontrola sądowa – Granice (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/1001, art. 153 ust. 2)*
(zob. pkt 145–161)
8. *Urzędnicy – Decyzja niekorzystna – Zawieszenie przekazania dyrektorowi wykonawczemu Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej uprawnień organu powołującego – Obowiązek uzasadnienia – Konwalidacja niewystarczającego uzasadnienia w trakcie postępowania spornego – Przesłanka – Szczególne okoliczności (art. 296 akapit drugi TFUE)*
(zob. pkt 163–170)
9. *Skargi urzędników – Wniosek o odszkodowanie w celu naprawienia szkody spowodowanej przez postępowanie niemające charakteru władczego – Brak zgodnego z regulaminem pracowniczym postępowania poprzedzającego wniesienie skargi – Niedopuszczalność (art. 270 TFUE; regulamin pracowniczy urzędników, art. 90, 91)*
(zob. pkt 176, 177, 179, 184–186, 190, 206)

10. *Skargi urzędników – Skarga o odszkodowanie i zadośćuczynienie – Stwierdzenie nieważności niezgodnego z prawem zaskarżonego aktu – Stosowne zadośćuczynienie za krzywdę (regulamin pracowniczy urzędników, art. 91)*

(zob. pkt 188, 189, 208)

11. *Skargi urzędników – Nieograniczone prawo orzekania – Naprawienie szkody majątkowej związanej z utratą szansy – Ocena – Kryteria (regulamin pracowniczy urzędników, art. 91 ust. 1)*

(zob. pkt 194–203)

Streszczenie

Sąd, do którego YL wniósł dwie skargi, stwierdził nieważność – ze względu na naruszenie prawa skarżącego do bycia wysłuchanym – decyzji Rady Unii Europejskiej o nieprzedłużeniu kadencji skarżącego na stanowisku dyrektora wykonawczego Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelktualnej (EUIPO). Przy tej okazji Sąd stwierdził, że Radę należy uznać za organ upoważniony do zawierania umów o pracę (zwany dalej „organem upoważnionym do zawierania umów o pracę”) z dyrektorem wykonawczym EUIPO w odniesieniu do postępowania w sprawie przedłużenia jego kadencji, a zatem podstawą skargi o stwierdzenie nieważności decyzji o nieprzedłużeniu rzeczzonej kadencji powinien być art. 270 TFUE.

W dniu 18 września 2018 r. skarżący został powołany, zgodnie z art. 158 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/1001 w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej, na dyrektora wykonawczego EUIPO na okres pięciu lat, począwszy od dnia 1 października 2018 r. do dnia 30 września 2023 r.¹

Po potwierdzeniu dyspozycyjności YL i jego chęci pozostania na swoim stanowisku w EUIPO prezes zarządu w nocy z dnia 31 października 2022 r. poprosił członków owego zarządu o przyjęcie decyzji w sprawie przedłużenia kadencji skarżącego w celu przedłożenia odpowiedniej propozycji Radzie.

Pomimo pozytywnej opinii wyrażonej przez prezesa zarządu we wspomnianej nocy zarząd postanowił, na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2022 r., nie proponować Radzie przedłużenia owej kadencji, biorąc pod uwagę ewaluację uwzględniającą ocenę pracy skarżącego w czasie jego pierwszej kadencji oraz zadania i wyzwania stojące przed EUIPO w przyszłości, a także rozpocząć postępowanie rekrutacyjne w celu znalezienia następcy YL. W marcu 2023 r. zarząd zdecydował również o zawieszeniu przekazania skarżącemu uprawnień organu powołującego (zwanego dalej „organem powołującym”).

W piśmie doręczonym EUIPO w dniu 30 maja 2023 r. Rada odrzuciła wniosek o przedłużenie kadencji skarżącego po uwzględnieniu ewaluacji przeprowadzonej przez zarząd.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz.U. 2017, L 154, s. 1).

Ponieważ zażalenia skarżącego na decyzje zarządu dotyczące nieprzedkładania propozycji przedłużenia kadencji skarżącego, postępowania rekrutacyjnego na stanowisko nowego dyrektora wykonawczego oraz zawieszenia przekazania uprawnień organu powołującego zostały oddalone, skarżący wniósł pierwszą skargę – w sprawie T 435/23 – o stwierdzenie ich nieważności, a także o stwierdzenie nieważności odzwierciedlonej w piśmie doręczonym EUIPO w dniu 30 maja 2023 r. decyzji o nieprzedłużeniu jego kadencji. Po oddaleniu złożonego w późniejszym terminie zażalenia na tę ostatnią decyzję skarżący wniósł do Sądu drugą skargę – w sprawie T 224/24 – zmierzającą do stwierdzenia nieważności owej decyzji.

W dwóch wniesionych skargach skarżący domaga się również naprawienia szkody majątkowej, jaką w swojej opinii poniósł, i zadośćuczynienia za krzywdę, jakiej w swojej opinii doznał.

Ocena Sądu

Tytułem wstępu Sąd uznał się za właściwy do rozpoznania skarg wniesionych przez skarżącego na podstawie art. 270 TFUE.

W tym względzie Sąd przypomniał, że zgodnie z tym przepisem jest on właściwy do orzekania w każdym sporze między Unią i jej pracownikami, w granicach i na warunkach określonych w regulaminie pracowniczym oraz w warunkach zatrudnienia innych pracowników Unii (zwanym dalej „WZIP”), i że w tym kontekście pojęcie „sporu między Unią i jej pracownikami” jest w orzecznictwie ujmowane w sposób szeroki.

Co się tyczy, po pierwsze, właściwości *ratione personae* na podstawie art. 270 TFUE, art. 91 ust. 1 regulaminu pracowniczego stanowi, że Trybunał jest właściwy w zakresie rozstrzygnięcia wszelkich sporów pomiędzy Unią a „osobami, wobec których stosuje się [...] regulamin pracowniczy”.

Otóż z art. 158 ust. 1 rozporządzenia 2017/1001 wynika, że dyrektor wykonawczy EUIPO jest zatrudniany jako członek personelu tymczasowego zgodnie z art. 2 lit. a) WZIP, co stwierdzono zresztą wyraźnie w umowie o pracę zawartej pomiędzy EUIPO a skarżącym. Ponadto dyrektor wykonawczy jest członkiem personelu EUIPO, do którego stosuje się regulamin pracowniczy i WZIP oraz reguły uchwalone w celu stosowania przepisów regulaminu pracowniczego, podczas gdy zarząd jest organem wyznaczonym, zgodnie z art. 6 akapit pierwszy WZIP, jako organ upoważniony do zawierania umów o pracę z dyrektorem wykonawczym, jeśli chodzi o zasady wykonywania uprawnień tegoż dyrektora na potrzeby funkcjonowania EUIPO.

Tym samym skarżący wniósł skargi w charakterze pracownika Unii w rozumieniu art. 270 TFUE i osoby, wobec której zastosowanie znajduje regulamin pracowniczy, w rozumieniu art. 90 i 91 tego regulaminu.

Co się tyczy, po drugie, właściwości *ratione materiae*, każdy spór między urzędnikiem a zatrudniającą go instytucją objęty jest zakresem stosowania art. 270 TFUE, gdy u podstaw tego sporu leży stosunek pracy łączący tego urzędnika z tą instytucją.

W tym względzie Sąd zauważył, że decyzję w sprawie zawieszenia przekazania uprawnień organu powołującego podejmuje zarząd i że ma ona na celu zawieszenie uprawnień organu powołującego, które wspomniany zarząd przekazał skarżącemu jako dyrektorowi wykonawczemu. Zatem w zakresie, w jakim spór dotyczy rzeczony decyzji, odnosi się on do stosunku pracy łączącego skarżącego z EUIPO.

To samo dotyczy sporu w sprawie nieprzedłużenia kadencji skarżącego. W ramach postępowania w sprawie przedłużenia kadencji dyrektora wykonawczego zarząd przeprowadza bowiem ewaluację pracy rzeczonoego dyrektora oraz zadań i wyzwań stojących przed EUIPO w przyszłości, podczas gdy Rada może przedłużyć wspomnianą kadencję, biorąc pod uwagę ową ewaluację. W związku z tym, mimo że dyrektora wykonawczego nie łączy z Radą formalny stosunek pracy, instytucja ta przyjmuje decyzję, która niezależnie od swojej treści ma konsekwencje dla stosunku pracy między dyrektorem wykonawczym a jego pracodawcą – EUIPO, a tym samym dla jego zatrudnienia jako członka personelu tymczasowego. Radę należy zatem uznać za organ upoważniony do zawierania umów o pracę z dyrektorem wykonawczym w odniesieniu do postępowania w sprawie przedłużenia jego kadencji.

Ponadto Sąd pochylił się nad dopuszczalnością żądań stwierdzenia nieważności w odniesieniu do decyzji o nieprzedkładaniu propozycji przedłużenia kadencji skarżącego.

Sąd przypomniał w tym względzie, że aktami, które mogą stanowić przedmiot skargi o stwierdzenie nieważności, są wszystkie akty przyjęte przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii zmierzające do wywołania wiążących skutków prawnych mogących wpływać na interesy strony skarżącej. Jeżeli przyjęcie aktów lub decyzji następuje po przeprowadzeniu postępowania składającego się z kilku etapów, aktami zaskarżalnymi są jedynie akty, które określają w sposób definitywny stanowisko instytucji, z wyłączeniem wydanych wcześniej aktów tymczasowych, służących przygotowaniu tych pierwszych.

Otóż w niniejszej sprawie postępowanie w sprawie przedłużenia kadencji dyrektora wykonawczego składa się z dwóch etapów, z których pierwszy polega na przeprowadzeniu ewaluacji przez zarząd, a drugi – na przyjęciu decyzji o ewentualnym przedłużeniu przez Radę, która bierze pod uwagę rzeczoną ewaluację, nie będąc jednak nią związana. Ponieważ zatem ostateczną decyzję wydaje Rada, decyzja o nieprzedkładaniu propozycji przedłużenia kadencji skarżącego jest aktem przygotowawczym, ponieważ nie wywołuje ona jakiegokolwiek wiążącego skutku prawnego mogącego naruszać interesy skarżącego i nie może ona mieć wpływu na swobodę wyboru Rady co do owego przedłużenia. Wobec tego żądanie stwierdzenia nieważności w odniesieniu do tej ostatniej decyzji jest niedopuszczalne.

Sąd uznał natomiast za dopuszczalne żądania stwierdzenia nieważności dotyczące decyzji Rady o nieprzedłużeniu kadencji skarżącego. Badając owe zarzuty co do istoty, Sąd przyjrzał się podniesionemu przez skarżącego zarzutowi dotyczącemu naruszenia prawa do bycia wysłuchanym.

Sąd rozpoczął od przypomnienia, że prawo to ma zastosowanie do każdego postępowania wszczętego przeciwko danej osobie i mogącego niekorzystnie wpłynąć na jej interesy, nawet jeśli mające zastosowanie uregulowania tego nie przewidują. W niniejszej sprawie skarżący wyraźnie potwierdził swoją dyspozycyjność i chęć pozostania na swoim stanowisku w EUIPO przed wydaniem decyzji o nieprzedłużeniu jego kadencji. Należy zatem uznać, że ową decyzję przyjęto w następstwie złożenia przez skarżącego wniosku o przedłużenie kadencji. Zważywszy zaś, że decyzja o nieprzedłużeniu kadencji skarżącego prowadzi nieuchronnie do nieprzedłużenia zawartej z nim umowy o pracę w charakterze członka personelu tymczasowego EUIPO, wpływa ona niekorzystnie na jego sytuację, co sprawia, że przy jej przyjmowaniu prawo do bycia wysłuchanym ma zastosowanie. W tym względzie pytanie, czy postępowania w sprawie powołania dyrektora wykonawczego oraz w sprawie przedłużenia jego kadencji podlegają przepisom regulaminu pracowniczego i przepisom WZIP, nie ma znaczenia.

Sąd stwierdził następnie, że interes skarżącego w byciu wysłuchanym uwidocznił się przede wszystkim pod koniec posiedzenia zarządu w dniu 22 listopada 2022 r., gdy okazało się, iż w rzeczonym zarządzie nie uzyskano większości głosów za przedłużeniem kadencji skarżącego. Skarżący wiedział bowiem wcześniej jedynie o nocie z dnia 31 października 2022 r., której treść była dla niego korzystna i zawierała zalecenie prezesa zarządu, by przedłużyć kadencję skarżącego. Rada powinna była zatem umożliwić skarżącemu skuteczne skorzystanie z przysługującego mu prawa do bycia wysłuchanym w stosownym czasie między posiedzeniem zarządu w dniu 22 listopada 2022 r. a przyjęciem decyzji o nieprzedłużeniu kadencji skarżącego.

Ponieważ Rada nie umożliwiła skarżącemu skorzystania z tego prawa, podczas gdy postępowanie mogłoby doprowadzić do odmiennego rezultatu, Sąd stwierdził nieważność decyzji o nieprzedłużeniu jego kadencji ze względu na naruszenie prawa do bycia wysłuchanym. Sąd przyznał ponadto skarżącemu odszkodowanie ryczałtowe w kwocie 25 000 EUR tytułem naprawienia szkody majątkowej wynikającej z utraty przez skarżącego szansy na przedłużenie jego kadencji.

Sąd stwierdził również nieważność decyzji w sprawie zawieszenia przekazania skarżącemu uprawnień organu powołującego, ponieważ zarząd nie wykazał istnienia szczególnych okoliczności, które mogłyby uzasadniać tę decyzję.